

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12' — pengő.

Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVESZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: HAY SANDOR.

MUNKA ÉS PÉLDA

Tavaly nyáron fontos és feltűnő fordítást adott közre az akkor még budapest-józsefvárosi segédlelkész: Dr. Földváry Antal. Fordítása a magyar olvasók felé Ágoston De Civitate Dei huszonkét könyvéből az első ötöt tolmácsolja. Ahogy Ágoston főművét, a történelmi döntésben akkor és most korszerűen hangzó tanításait, tételeit olvassuk, illő és igaz dolog, hogy vele bővebben foglalkozzunk.

Maga a fordító Dr. Földváry Antal *hálaadás*, egyúttal *szolgálat* okából adta ki a fenti mű első részét. Naponként tanulmányozta Ágoston műveit és azért, amivel tartozott, a lelki gazdagodásért úgy érezte, hogy magyarul kell megjelentetni ezt a könyvet, amely Ágoston, egyúttal a keresztyénség első s mindmáig ható történelembölcselete. Hálaadás a fordítás és megjelentetése Isten előtt, de szolgálat azoknak, akik a mai Anyaszentegyházban keresik, szeretik az igazságot. Amikor a fordító szándéka szerint megállapítjuk erről a könyvről, hogy magyar nyelven történt megjelentetése kötelező keresztyén hálaadás és szolgálat az Anyaszentegyház népe számára, elismerjük és méltatjuk benne a munkát és a jó példát. Mind a kettő kellő időben, sikeresen található meg, mint a mintaszerű munka s a jó példa.

I.

Ágoston műve: Az Isten Városa tizenhárom év alatt íródott. Arra a vádra válasz, hogy Alarik gótgjai azért pusztították el 410-ben Rómát, mivel a pogány vallástól elpartolt népen így álltak bosszút az istenek. Marcellinus tribun kérése erre az alaptalan magyarázatra Ágostonhoz, hogy írásos választ adjon, amelyben a keresztyének ártatlanságát bizonyítsa be Róma elpusztulásánál. 413-ban kezdte meg Ágoston művét és 426-ban fejezte be. S a közel másfélévtized alatt keletkezett könyv a keresztyénség nagyszabású történelembölcselete, amely mindmáig utólréghetetlenül első ezen a vonalon. A történelembölcseleti anyag mellett a huszonkét könyvben a pogány mitológia, a római irodalomtörténet,

a keresztyén hittan és erkölcs tan tényei bőségesen fellelhetők. Maga az egész mű két részre oszlik. Az első részben, vagyis az első tíz könyvben azt taglalja Ágoston, hogy a pogány istenek a múltban és a jelenben sem biztosítják tisztelőik s így Róma zavartalan boldogságát. An íg az első tíz könyvben az ellenfél állítását cátolja Ágoston, a második részben, azaz a következő tizenkét könyvben saját állítását igazolja, anelynél telvázolja a két ország vagy város, t. i. Isten országa és a világ országa keletkezését, történetét és végét. Jóllehet kezdetről a két országról, a Civitas Dei-ről és a Civitas Diaboli-ról ír, mégis a könyv címét az örökkévaló országról, Istenéről kapta. A két, egymástól teljesen különböző ország vagy város a két egymással ellentétes szeretet alkotása. Az Isten szeretete hozta s hozza létre az Isten városát, az önszeretet viszont a Sátán városát. Az Isten szeretete azokban munkálkodik, akiket a kegyelem kiválasztott és akik ezért Krisztuséi. Az önszeretet elragadottai azok, akik emberi dicsőséget keresnek és önmaguknak élnek. Isten városa nem mindig azonos az Anyaszentegyházal, de rendszerint egyezik a határuk, a Sátán országa nem állandóan, de gyakran az állam. Amíg az ember földi élete tart, helyzetét változtathatja. Isten kegyelme szerint, a megtérés folytán tagja lehet Isten országának és a hitehagyása kapcsán kiszakadhat ebből a közösségből.

Mi a célja a két országnak? A béke! De mindkét ország más módon igyekszik a békességet elérni s megvalósítani. A Sátáné a testi-földi békességre tör. De a béke megnyerése s biztosítása érdekében háborút kénytelen viselni s minden győztes vagy elvesztett háború után nyomor, növekvő nyomor következik. Ezzel szemben az Isten országa lelki-mennyei békességet hoz. Az a mennyei birodalom, „ahol győzelem, igazság, méltóság és szentség, békesség és boldogság, élet és örökkévalóság van” (II. könyv 29. fej.). Az Isten országában győzött és ismételtlen győz az igazság, azaz Isten Maga. Az ember,

aki itt él, a megváltott lélek. Erre írja: „amikor az ember az igazság szerint él, nem saját maga szerint él, hanem Isten szerint” (XIV. könyv 4. fej.). Ebben az országban a charitas az uralkodó, míg a világi országban a superbia igázza le a lelkeket. Ezeket és ezeken kívül az emberi együttélés különféle kérdéseit boncolgatja Ágoston. Köztük a béke, a háború, a bűn, a kegyesség, a művelődés, az állam és az Anyaszentegyház úgyszólván valamennyi fontos ténnyét érinti.

II.

Dr. Földváry Antal fordítása meglepő munka. Rövid előszó után Ágoston életével foglalkozik, majd irodalmi működését tárgyalja. Ezután tér át Ágoston könyveinek különféle kiadásaira s a rávonatkozó irodalomra. Az Isten Városáról Írt Könyvről, végül pedig az első öt könyv tartalmáról ír. Minden megnyilatkozása gondosságot, alaposágot árul el. Már maga a bevezető rész biztató kezdet, hogy ez a munka, amelynek első, egyúttal elismerésméltó kötete kezünkben van, sikerült, sőt mintaszerű munka. A kezdetnek megfelel, hogy pontos hely- és névmutató található a könyv legvégén a bibliai helyek felsorolásával együtt.

A fordításra annyit kell írni, hogy egészben eléri s kielégíti a fordítótól megkívánt követelményeket, tehát pontos, folyékony, magyaros. Sajnos, bár a fordító naponkénti olvasmánya Ágoston, nyelvünk az ágostoni latinság erejét, ütemét, nem adja kellőképpen vissza. Ez ugyan nem a fordító hiánya, hanem nyelvi adottságunk és a szerző sajátossága, amely a fordítói feladatot rendkívül súlyossá, sőt részben megoldhatatlanná teszi. Egyébként, aki olvassa vagy elolvasta ezt a fordítást, örömmel állapítja meg, hogy a megnyerő s mintaszerű munka áldozata hasznos. Haszna pedig, hogy anyanyelvünkön, könnyen tanulmányozhatjuk Ágoston történelmi útmutatásait. A közte s köztünk levő évszázadok az igazságait nem avították, hanem ragyogóbbá tették.

III.

Az Isten Városáról Írt Huszonkét Könyv I. kötete s az ígért, remélt, utánakövetkező többi: *példa* részünkre. Példa, mert Ágoston így szól magyarul a református Anyaszentegyház népéhez, lelkipásztoraihoz. Példa, hogy a keresztyén multba nem egyszer szükséges, valamint érdemes fordulnunk, hogy onnét várjuk a feleletet korunk kérdéseire. A történelmi fordulópont és döntés ügyében, ime! — az ágostoni válaszok. Példásan eligazítók. Az időt állják. A földről felfelé, a mennyei hazánk felé mutatnak. A nyugtalanságban békességet, igazi békességet hirdetnek. Példa, hogy miként látja s láttatja az egyházi atya az eseményeket és a világ történetét.

Viszont ez a huszonégy éves könyv, kifogástalan külseje s az ismertett tartalma arra példa, hogy a református lelkipásztori kar tudta s teljesítette kötelességeit lelki-szellemi irányban. Egy ilyen kötelesség a De Civitate Dei kellő időben történt tolmácsolása magyarul. Nem véletlen, hogy ma éppen református lelkipásztor vállalkozott rá és tolmácsolta magyarul, másodszer magyarul, mivel a mult század harmadik negyedében Aigner budapesti kiadónál

először jelent meg. Akkor római katolikus, most meg református tolmácsolásban olvashatjuk a tanítást, ahogy nemzetünket és Anyaszentegyházunkat oktatja ez a mű s vele a nyugati keresztyénség egyik legnagyobb tanítója. A református lelkipásztor keresztyén és nemzeti szolgálatára példa tehát ez a fordítás, amelyet köszönettel és hálával fogadunk.

Végül arra példa, hogy a legifjabb lelkipásztori nemzedék a tudományos és a gyakorlati téren megtalálta s tartja a helyét. A növekvő nyugtalanságban, a szellemi zürzavar és bizonytalanság idején, amikor ismét a vas és a tűz pusztít, a lélek szavát halljuk abból a munkából, amelyet Dr. Földváry Antal öntudatos áldozata nyomán magyarul olvashatunk. Mert ezzel a művel, ismétlem fontos és feltűnő művel, saját nemzedékének jó szolgálatot tett a fordító éppannyira, mint nekünk, akik boldogan hajlunk a könyv lapjai fölé. Így igazol ez a könyv, mint jó példa. Igazolja lelkipásztori karunkat és ezen belül a fordító nemzedékét.

IV.

A baranyai Kölked lelkipásztorának azonban nem ez az első irodalmi szolgálata. 1940 tavaszán történelmi művét „A Magyar Református Egyház és a Török Uralom” címen bocsátotta közre. Már ez az alkotás is figyelemreméltó. Még inkább a mostani fordítása, amely a továbbiak kezdete. Elismeréssel írom, hogy szükséges, jó munkát végzett a fordító. Haszna, a lelki-szellemi-történelmi haszna kétségtelen. Munkája s példája követendő s értékes. Amikor a végzett munka s a példás lelkipásztor előtt elismeréssel hajlunk meg, annyit mondunk felé, Isten kegyelmével segítse őt, hogy további terve teljesüljön és áldozatos munkája hasson és buzdítson!

Naranesik Imre.

Énekeskönyvügyi konferencia Budapesten

Az Egyetemes Konvent elnöksége 1943. évi február hó 17—19. napjain Budapesten zártkörű konferenciát tartott, a megújítandó énekeskönyv alapvető, főleg zenei kérdéseinek tisztázása céljából.

A konferencia megbeszéléseit Révész Imre tiszántúli püspök, a Konvent énekeskönyvi bizottsága theologiai albizottságának elnöke vezette, de megjelent a megbeszéléseken Ravasz László püspök is, aki a szóban volt kérdésekhez fűzött hozzászólásában gazdag és mélyértelmű tanítással szolgált a konferencia kialakult eredményét; valamint jelen volt a Konvent világi elnöke, Balogh Jenő és Győry Elemér dunántúli püspök is.

A konferencia résztvevői egyházkerületenként kijelölt és meghívott szakértők (mintegy húsz személy) voltak, akik közül tizenketten egy-egy előadással és hozzászólásokkal vettek részt a közös munkában. Az előadások címei a következők voltak: „A legújabb zsolttárreform tanulságai” (Hodossy Béla); „Az énekeskönyvi reform és a kántori közvélemény” (Márton Barna); „Egyházi életünk követelményei és az új énekeskönyv” (Dr. Victor János);

„Az énekanyag megrostálásának szempontjai“ (Tóth Kálmán); „Prozódia és ritmus énekeskönyvünk verseiben“ (Révészné Váró Margit Éva); „Idegen dallamok és műfordítások énekeskönyvünkben“ (Czakó Jenő); „Hogyan énekel népünk és ifjúságunk?“ (Balla Péter); „Mi volna átmentendő a régi prot. himnologiai anyagból?“ (Sulyok Imre); „Zsoltáraink szövegének kritikája“ (D. Dr. Kállay Kálmán); „A zsoltárdallamok zenei értéke“ (Ádám Jenő); „A dícséretdallamok zenei értéke“ (Vikár Sándor); „A kérdőív tanulságai“ (Dr. Karácsony Sándor).

A konferencia értékes tanulságait Révész Imre foglalta össze, megállapítván az összes jelenvoltak által is megtapasztalt áldásait annak, hogy összegyűlhetett ez a kis válogatott csoport, amelynek tagjai eddig nem cserélhették ki ilyen széles, minden részletkérdést felölelő formában és az eltérő szempontok kiegyenlítésére alkalmas légkörben a maguk nézeteit. Itt tűnt ki, hogy az alapvető kérdésekben mutatkozó eltéréseket olcsó megalkuvás nélkül is ki lehet egyenlíteni, ha azoknak a képviselőiben egyformán megvan a kellő szakszerű tájékozottság, az egyházunk magyar-voltának követelményeit figyelembe vevő érzék és mindenek felett az Isten dolgaival szemben mindnyájunkat kötelező, nemes keresztényi alázatosság.

A konferencia nem kívánt végleges eredményeket megállapítani — erre nem is volt meg az illetéksége — de megegyezett a jelenvoltak felfogása abban, hogy az előkészítő munkálatokat azonnal meg kell kezdeni. Nem azért, hogy rövidesen összeüttessék egy énekeskönyv (ami azután megjelenésekor születési hibákkal lesz telve), hanem, hogy amikor megjelenhetik, minden tekintetben helytálló, léleképítő és utat mutató könyvet adhassunk gyülekezeteink kezébe. Az előkészítő munkálatokban egyházunk minden hozzáértő munkását szívesen látja a Konvent; mégis, ezeknek meghallgatásával az irányítást Dr. Karácsony Sándor és Ádám Jenő kezében látja legteljesebb megnyugvással a konferencia.

A konferencián elhangzott előadásokat és az írásban is elkészített hozzászólásokat remélhetőleg könyvalakban közzéteszik és minden, az ügy iránt mélyebben érdeklődő lelképásztornak, énekvezérnek, de másoknak is kezébe kívánják juttatni, hogy ezzel is elősegítsék az egységes és helyes tájékozódású közvélemény kialakulását.

Minden jelenvolt érezte, hogy énekeskönyvünk ügyét Isten vette a kezébe; a további és végleges eredmény nem Őrajta fordul meg, hanem rajtunk, akiknek egyetlen feladatunk lehet: alkalmas számmá válni abban a Kézben, amely érettünk és általunk kívánja munkálni egyházunk és népünk megújulását a tisztuló magyar református éneklő közösségben is.

A stóla

Kétféle szempontból lehet a stóláról beszélni. Rávilágíthatunk a „méltó a munkás a maga bérére“ és „ingyen vettétek, ingyen adjátok“ bibliai igék egymáshoz való viszonylatában. Ez esetben eldönthetjük a stóla jogos vagy jogtalan voltát. Aztán a

stólaszedés gyakorlati következményeit boncolgathatjuk a lelkészi dekorum és pásztori missziói sikerében. Ez esetben pedig eldönthetjük, hogy érdemes-e stólát szedni, vagy nem érdemes. Mindkét szempont óriási tanulmányt érdemelne, tehát egy kis cikkben még vázlatát sem adhatjuk az összes érveknek, amelyek akár pro, akár kontra felvetődnek. Mindazáltal meg merem mondani róla a véleményemet.

I. A két igét a stólapártiak úgy magyarázzák, hogy csak az Isten országáról szóló prédikáció, meg az ördögűzés és halott-támasztás ingyenes, egyéb vonatkozásban azonban nemcsak minden munkás, hanem még a lelkész is méltó a maga táplálására. A szélsőséges stólagyűlölők pedig azt mondják, hogy az eddig külön díjért végzett összes lelkészi funkciók is ingyen szolgáltatandók ki; a mérsékelttek pedig, hogy csak a kereszteleési és úrvacsorai stóla (mert ilyen is van!) törlendő el, mivel sákramentumok.

Én e három vélemény közül egyiket sem vállalom. Az elsővel azért nem tartok, mert nem akarok abba a blasphemiába esni, hogy Isten országát ingyen hirdetjük ugyan, ha azonban ennek hirdetése egyéb lelkészi funkcióval, pl. éppen sákramentum kiszolgáltatásával van összekötve, akkor külön díjazandó. A szélsőséges stólagyűlölőkkel pedig azért nem értek egyet, mert velük lejtős jégen csúsznék abba a másik blasphemiába, hogy a munkás csak ugyan méltó a maga bérére, de ha vigasztal, házasságot áld, vagy sákramentumot szolgáltat ki, akkor nem méltó. De éppen ilyen mereven zárkóznék el a mérsékelttel való megegyezéstől is, mert azt tartom, hogy a lelképásztor is olyan munkás, aki méltó a maga táplálására. Meg azt is tartom, hogy amint az esketés, temetés, kereszteleés integráns része a lelkészi munkának, épúgy integráns része a lelkészi fizetésnek is a stóla. Tehát a lelképásztor igenis méltó a maga bérére akkor is, ha temetésen, akkor is, ha házasságkötésen, akkor is, ha sákramentumok kiszolgáltatása alkalmával hirdeti Isten országát, de...

(Itt jön az én külön véleményem.)

ezt a díjat vagy bért Isten ellen való véték egy kis hányadában fenti lelkészi szolgálatok teljesítése alkalmával esetenként közvetlenül a hívektől szedni, ellenkezésbe jutva ezáltal az E. T. VII. 32. § 2. bekezdésében foglaltakkal is, hanem *fizetlenség az is ki a lelkészi fizetés többi részével, függetlenül a lelkészi funkciók végzésének időpontjától, egyösszegben minden hónap elsején előre*. És ne legyen beállítható pl. egy temetési alkalom a pap különös szerencséjének, mert keres, hanem az ezért járó fizetshányada is, tisztességes fizetés módjában, folyósíttassék havonta előre bizonyos megszabott mérték szerint, tehát nem mint külön szerencse és kegyes ajándék, hanem mint a lelkész és családja „méltó táplálására“ alig elég fizetésének elvehetetlen része.

Mindezek alapján tehát véleményem szerint a stóla nem vehető el a lelkészeiktől, mivelhogy ők is méltó munkások, sem a lelkészek nem szedhetik pusztán ezen a címen tovább esetenként, mert a nép ítélete szerint, amely érdemünkön felül messze túl megfizetett embereknek tart bennünket, homlok-egyenest szembehelyezkedünk az „ingyen adjátok“ krisztusi paranccsal.

Ha pedig a stóla se nem szedhető, se róla le nem mondhatunk, akkor *a stólát meg kell váltani*.

II. De ha rám is olvassa valaki, hogy az egész érvelésem, amellyel fenti konklúzióhoz jutottam, rabulistica, akkor is kitartok a véleményem mellett. Mert, ha nem ismerném is a munkás méltó voltáról és az „ingyen adjátok“-ról a krisztusi parancsot, hanem csak egyfelől a hívek részéről a stólaszedés szülte mély visszahatást, lelkészi tekintélyrombolást, másfelől pedig a lelkészek nagy részének a stólára is rászoruló voltát: akkor is azért sátoroznék, hogy a stólat meg kell váltani.

Csak megváltani lehet, de eltörölni, elvenni nem. Benne van a díjlevelünkben, amelynek csorbíthatatlanságát szentesített törvény biztosítja. Rá is vagyunk szorulva, akár hogy hisz is bennünket alaposan megfizetettnek a közvélemény és akármennyire meg is van fizetve csakugyan testületünk 5—6%-a stóla nélkül is. A stólamegváltáshoz való jogunk felől vitába csak olyannal szállok, akinek legalább egy pengővel kevesebb fizetése és eggyel több gyermeke van mint nekem; de akinek egy pengővel több a fizetése mint nekem és amellet nem kettő, hanem csak egy középiskolás gyermeket tanítat házon kívül, annak nincs erkölcsi alapja ahhoz, hogy a stólamegváltáshoz való ragaszkodásomban engemet pl. hitbuzgóság és missziótudat felől kitanítson s az övénel kisebb fizetésemet még kisebbre szorítsa.

De éppen ilyen keményen ragaszkodom a stólamegváltáshoz nemcsak a stóla-ellőröklökkel, hanem a stólaszedőkkel szemben is. Mert a stólaszedés legalább olyan irtózatossá dolog, mint amilyen kegyetlen a lelkipásztorokra a kártalanítás nélküli stólatörlés.

Ezelőtt mintegy 11—12 esztendővel olvastam a „Lelkészegyesület“ hasábjain egy ijesztően naiv véleményt a stóláról: fenn kell tartanunk minden körülmények között a stólat, mert állandó kapcsolat létesít az a lelkész és a hívek között. Én pedig azt állítom, hogy ha van valami kapcsolat a hívek és a lelkész között, az nem a stólaszedésből, illetőleg a stólafizetésből van, hanem a stóla ellenére. Ahányszor stólat kapunk, pláne nehéz helyről, annyiszor olvassák ránk, hogy hát akkor „azt a sok szép földet, lakást, párbért csak a vasárnapi prédikációért kapjuk?“ Hiszen úgyszintén annyi pénz folyik a kezünkhez: naptárárulás, biztosításkötés, adókiivetés és szedés, előfizetés, perselypénz és gyűjtés, meggyűjtés és újra meg újra gyűjtés. Hadd lenne hát már legalább ingyenes az a néhány palástos funkció, amikor áldást osztunk, vigasztalást hirdetünk és sákramentumot szolgáltatunk ki. Ha minden vonatkozásban is áll az, hogy pecunia non olet, ebben a vonatkozásban inkább magnopere olet. Még távolról sem szabadna érni bennünket a pénzért vigasztalás sanda gyanújának. Márpedig az ilyen esetenkénti stólaszedések csak ennek adnak tápot, kivált ha egyre többen akadnak, akik törvénytelenül is minél nagyobb stóláért hadakoznak még a lelkészi szerénység rovására is. Viszont elismerem, hogy nem kapzsi kollégákkal szemben a népnek fentebb érintett gondolatai a stóláról igazságtalanok. Ez azonban nem ment fel bennünket attól, hogy a ráknézve sok igazságtalan megállapítás okát eltüntessük. A lelkészválasztásnál is keletkezhetnek igazságtalanságok és a törvény egyfelől preventív intézkedéseket hoz ezek meggátolására, másrészt szankciókat tar-

talmaz ezek megtorlására. Ugyanígy gondoskodjék a törvény a stólával kapcsolatos méltánytalanságok meggátolására is akár a stólaszedő részéről jelentkezik, mint visszaélés, akár a stólafizető részéről, mint igazságtalan rágalom, vagy rosszindulatú magyarázat. *Ez a törvényes intézkedés nem lehet más, mint a stólamegváltás kötelezővé tétele.* Ennek helyessége felől szívesen szállok vitába nemcsak a nálam kisebb fizetésű stólatöröklökkel, hanem bármelyik stólaszedővel is.

Világért sem feledkezem azonban el a legfontosabb dologról: ha megváltjuk a stólat, miből fizesse azt ki az egyház pénztára, mikor ma az egyházi adót, kivált ha egységes kezelésbe van adva, felenelni rendkívül nehéz? Erre már előre megfelelttem a Bihari Reformátusok Lapja ezévi első számában: *Állítsuk fel már ebben az évben a lelkészi illetményhivatalt*, ahova a lelkészi fizetések havonkénti pontos utalványozásának és postán küldésének céljából szállíttassék be az egyház bármilyen címen befolyó bevételeiből, minden mást megelőzően, a lelkészi fizetésre lekötött rész. Mert, ha az egyháznak legfontosabb munkája a misszió, akkor legyen éppen olyan fontos az is, aki nélkül ez a szó csak üres fogalom, pusztában elhangzott szó: a misszionárius.

A misszionárius pedig és családja ruhával ruhazkodik és étellel él. A Szentírás pedig azt mondja, hogy méltó is rá.*
(Nagykerekli). Hegedűs Kálmán.

* A cikk írója: meggyőződés embere. Ezt tiszteletben tartjuk, bár a mi gondolatmenetünk néhol eltérő. Ez a cikk alkalmas lesz arra, hogy hozzászólásokat provokáljon s ezáltal egy tisztult és egészséges közvéleményt érleljen. (Szerk.)

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

ALSÓSZABOLCS-HAJDÚVIDÉKI EGYHÁZMEGYE.

A hajdúszoboszlói lelkipásztorválasztásról már lapunk multheti számában közöltünk hozzávetőleges hírt. Most már határozott formában, mint azóta megtörtént tény közölhetjük, hogy Fehér János, volt hajdúszoboszlói seréd-lelkész, jelenleg tiszacsegei lelkipásztor egyhangú meghívása mellett döntött a presbitérium. Bárcsak minden lelkipásztorválasztás ilyen áldott egyetértéssel, a szentek egységében menne véghez... Ez örömdetes hír hallatára lelkünk mélyéről megcsendül a zsoltár szava:

*„Imé, mily jó és mily nagy gyönyörűség
Az atyafiak között az egyezés...
Mint a harmat, úgy éltetik egymást;
Csak oda küld az Úr áldást.“*

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

Negyven ifjú vesz részt a hódmezővásárhelyi népfiskolai tanfolyamon. Az egyik parasztfiú a megnyitás alkalmából többek között a következőket mondotta: Ezideig csak akkor foglalkoztak velünk, ha ünnep volt és ha kellett valaki, akinek a vállát megvergetik. Arra kérjük a város és az egyház vezetőit, hogy ne csak a három héten, hanem azután is vezessenek bennünket a magyar föld göröngyös útjain...

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

A nagyvárad Református Akadémiai Esték során az elmúlt héten Dr. Nagy Sándor kollégiumi vallás tanár, a debreceni Kollégium történetének tudós búvárlója és írója tartott előadást, aki a debreceni Kollégiumnak Nagy-

váradra és Bihar megyére hatásáról szölt. A bibliamagyarázatot Csernák Béla lelkészelnök tartotta a nyilakról, amelyeket a mi iskoláink faragnak ifjainkból jövendők biztosítása céljából.

Fugyivásárhelyen a református ifjúság Oláhne Dézsy Ella agilis óvónő betanítása mellett, február 7-én a harctéren küzdő katonáink családjainak felsegítésére műsoros előadást rendezett. Színre került a „Paraszt kisasszony” című népszínmű. Az előadás tiszta jövedelme 200 P volt.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A debreceni KIE minden évadban megrendezi társadalmi leadeletánját, melynek első helyen való célja az, hogy az egyházi és városi közélet előtt propagálja a KIE-ügyet. Az elmúlt szombaton délután a Kálvin-téri gyülekezeti terem színiültig megtöltötte az érdeklődő közönség. A tea felszolgálása előtt Pógyor István országos KIE-titkár mondott igen érdekes és tanulságos alkalmi beszédet. Az előadás egyik legfrappánsabb kijelentése ez volt: *Ma nagy veszély fenyegeti ifjúságunkat. Valami szörnyű járadtság, nemtörődömség, közöny kezd uralkodni rajtuk. Nem találják meg életük célját, minden mindegy, hiábavaló — mondogatják. Pedig soha nem volt annyira fontos ezeknek az ifjú lelkeknek felrészása, mint éppen a mostani kritikus időkben. Ma már minden gondolkozó ember látja, hogy nem akciókra és izmusokra van szükség, mert azok soha nem fogják a világot megváltani. Egyedül megváltó a Krisztus, aki kiszabadít bennünket a mindennapi élet fásult bilincseiből éppúgy, mint a háború borzalmaiból.*

Megnyílt Debrecenben a Szeretetszövetség második árvaháza. Az első, néhai Gyarmathy Pál e célra hagyományozott házában, a Teleki-utcán van elhelyezve; ez három éve működik és fiúárvák vannak benne. Most a második a külső Bösörmeényi-úton, az eddigi Reménységháza (szabaduló foglyok otthona) helyiségében állítatott fel. Mindkét új árvaházat debreceni diakonisszák vezetik.

Szükszei Béni, a Bethánia Egyesület titkára, tíz napra terjedő evangélicációt tart Debrecenben. Eredetileg a Baltazár-terembe tervezték; de a remélt nagyobb érdeklődésre tekintettel a Kistemplomban tartatnak az előadások.

Missziós napok. Istenáldotta napok voltak február 20—26-ig Konyár, Szentpéterszeg, Gáborján, Hencida, Esztár gyülekezeteiben, amelyeket a leány-, asszony-, valamint a vasárnapi iskolai munka elősegítésére Kiss B. Júlia konventi leánytitkár meglátogatott *viléz Úry Ferenc* egyházmegyei missziói előadó kíséretében. Konyáron jelen volt Dr. Szász Imre esperes is feleségével együtt. Az esperes igézhirdetéssel, felesége szólóénekléssel szolgált. Mindenütt volt leánykörtagvétel és leánykörök mindenütt csatlakoztak a központhoz. Összesen 179 leányt avattunk fel az öt gyülekezetben. Az avatás mindenütt istentisztelet keretében folyt le. Különösen az esti összejövetelek voltak nagyon népesek és áldottak.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

Tisztújítás a szatmári egyházban. A múlt vasárnapi istentisztelet végeztével tartott meg a tisztújító presbiteri gyűlés, amely megválasztván a presbiterium lelkészelnökét a Boros Jenő, jegyzőjét pedig az Eszenyi Sándor tanító személyében, megalakította a különböző bizottságokat és az egyházközségi bíróságot. A megalakulás után Boros Jenő lelkészelnök ismertette az egyházra váró feladatokat. Tabajdi György pedig megköszönte a bizalmat, amely főgondnökká választásában már harmadszor nyilvánult meg iránta.

I R O D A L O M

A Szentlélek jele alatt címmel kitűnő famentés papíron és ízléses karton borítólappal, kb. nyolcvéves, egyházi dolgozatokat tartalmazó tanulmánykötetre hirdet előfizetést Trombitás Dezső nagyvárosi lelkésztestvérünk. Előjegyzési ár 3-70 P. — Szívesen ajánljuk.

A Magyarság Lelki Egysége címen önálló füzetben jelent meg az a két hatalmas cikk, mely a Pester Lloyd karácsonyi számában Kelemen Krizosztom tollából — reá válaszul ugyanazon lap újévi számában Dr. Ravasz László tollából megjelent. A Pester Lloyd a magyar lelki egység

ügyét óhajtotta szolgálni, ez egymás mellé helyezett két ünnepi megnyilatkozás közkinccsé tételével. Bárcsak minél szélesebb körben közkézen forogna, ez a nagy időkre s nagy emberekre valló kiadvány.

A Pester Lloyd ezt a füzetet mindenkinek díjtalanul küldi, aki azt egy levelezőlapon kéri. (Budapest, VI. ker. Eötvös-utca 12.).

K R Ó N I K A

Püspöki látogatás Nyíregyházán. Február hó 26—27—28. napjain főtiszteletű püspök úr Nyíregyházára látogatott el s az ott töltött három nap alatt sokrendbeli szolgálatra talált alkalmat. Első napon a Leánykálvineumot látogatta meg, az egész délelőtt folyamán tanításokat hallgatott; délután az intézet és internátus ügyeit vizsgálta id. Porzolt István esperessel. Ugyanaznap este a tantestület tagjai számára bibliaórát tartott. Másnap délelőtt résztvett a közép- és felsőszabolcsi, valamint a beregi egyházmegyék elemi iskolai tanulmányi szakfelügyelőinek értekezletén, ahol ugyancsak bibliát magyarázott. Délben a nyíregyházi közközházban alkalmazott debreceni diakonisszákat látogatta meg. Este a leánykálvineumi internátus növendékeinek tartott esti áhitatot. Végül vasárnap, február 28-án, a közel esti személyt befogadó, hatalmas új gyülekezeti teremben megtartotta az első istentiszteletet.

A nyíregyházi új gyülekezeti épület. Előbbi híradásunk kapcsán Isten iránti hálával emlékezünk meg a nyíregyházi új gyülekezeti házról, mely a templom közve len szomszédságában, két főutcáról is könnyen megközelíthető helyen épült. Egyemeletes, duplaszélességű impozáns épület ez. Földszintjén hivatali helyiségek és kisebb termek vannak. Az emeleten pedig a fentebb említett nagy terem, beépített színpaddal; székekkel is fel van már szerelve s bizonyára szilárd támpontja lesz Nyíregyházán a megújuló hitéletnek s erős bástya az ellenséges és szektás támadások kivédésére. Az anyaszentegyház Urának őrzete legyen ott az új hajlék felett az időknek végéig.

Kérem az egyházmegyei belmissziói előadó és missziói lelkész testvérekhez. Teljes bizalommal és szeretettel kérem a címben megnevezett lelkésztestvéreket, valamint az egyházmegyei jegyzőtestvéreket, hogy az egyházmegye területén történő nevezetesebb eseményekről méltóztassanak rendszeresen tudósításokat küldeni a Debreceni Protestáns Lap részére. A tudósításoknak kellős mértékűségét vagyunk bátrak szíves figyelmükbe ajánlani. A lelkiekben az legyen a principium, hogy olyan híreket kérünk, amelyekből „épülhetünk egymás hite által”. Emberi hívságok méltatlanok volnának az Isten Országához. A másik principium: rövid, világos, egyszerű, komprehenzív legyen a tudósítás. Lapunk terjedelmé erősen korlátozott. Ehhez méltóztassanak alkalmazkodni. Mert nem szeretnők a megszaporozott hirtanyaggal háttérbe szorítani az élő jelentőségű cikkeket és tanulmányokat. (Szerkesztőség.)

Tanítóságra exmittált debreceni kollégiumi V. éves képezdész diákok. A kultuszminiszter néhány hónappal ezelőtt a tanítóhiányra tekintettel lehetővé tette, hogy az V. éves tanítóképzősök a II. félévben már tanítói állásokat töltsenek be azokon a helyeken, ahol tanítóhiány mutatkozott. Ezek a tanítójelöltek végigtanítják a tanévet, a szünetidő alatt rendezendő tanfolyamon pótolják a II. félévi tananyagot és szeptember első napjaiban megszerzik a tanítói oklevelet. A miniszteri rendelet alapján a debreceni református tanítóképző V. éves növendékeinek jelentékeny része szintén elfoglalta a minisztérium által kijelölt tanítói állást, amint arról Török Tibor tanítóképzőintézeti igazgató tájékoztatót bennünket a következőkben: A miniszteri rendelet alapján az V. évfolyamunk 66 növendékéből negyven tanítóképzős adta be a minisztériumba pályázatát. A minisztérium mind a negyven tanítójelölt jelentkezését elfogadta és a debreceni fiúk már végzik is tanítói munkaságukat Erdélyben, a Dunántúlon, a miskolci tanfelügyelőség

ség területén, Kassán és az ország legkülönbözőbb részein. Június elején befejeződik a tanév és akkor negyven növendékünk, akiknek mód adatott rá, hogy máris teljesíthessék a magyar tanító hivatását, a június 10-én kezdődő háromhetes tanfolyamon vesznek részt. Ezen ígyekeznek pótolni azt az anyagot, amit a tanév második felében tanultak volna és utána a szeptemberi képesítőkon nyernek oklevelet. Negyven debreceni V. éves tanítóképzős tehát szerteröppent az ország különböző részeibe a debreceni Kollégiumból, hogy a tudásnak, a magyar érzésnek, magyar léleknek azt a fényét, ami az ősi Alma Materben rájuk ragyogott, szét-sugározzák a jövő emberei lelkébe. (D.)

Galgóról. Szolnok-Doboka vármegyéből szomorú kiálló szó érkezett hozzánk s hisszük, hogy ugyanez az irás a legtöbb parókiára megérkezett. Isten ellen való vétek volna ezt a megdöbbentő irást könnyelműen félredobni. Értsük meg belőle, hogyan sülyedtek idegen tengerbe a magyarság százezrei azon a vidéken s mennyi titkos vágy sohajt most a renegátok bűnbánó lelkéből a megépült magyar református templom és internátus felé... E sorok írója ma délelőtt (11:28) Jakab apostol leveléből vette a Lectiót és a Textust. Lelkem telve van az „igazságos” apostol Isten Lelkétől ihletett kijelentéseivel. Innen idézek s ezzel érvelek a galgóiak érdekében: „Aki azért tudna jól cselekedni és nem cselekszik, bűne az annak.”

Sepsiszentgyörgyi népfőiskolás ifjak jártak a múlt vasárnap Debrecenben. Tanulmányút keretében felkeresik a csonka ország nevezetességeit. Debrecenben igen meleg fogadtatásban volt részük. Vasárnap reggel vezetőikkel együtt megjelentek a kistemplomi 9 órás istentiszteleten. Mert ezek a székely fiúk mind reformátusok.

A Darányi Kálmán Diákházra összegyűlt adományok összege eddig már meghaladja a félmilliót. A legkülönbözőbb módon gyűlnek az adományok. Társadalmi gyűjtéssel és hagyományozásokkal, gyülekezeti gyűjtésből, perselypénzekkel. Vannak, akik elhunyt barátjuk vagy társadalmi vezetőjük temetésén koszorúmegváltás címen adnak nagyobb összegeket a Diákház céljaira. Vannak, akik elhunyt lelkipásztorok vagy más közéleti vezetők tiszteletére, esetleg családjuk emlékére ötezer pengőért szobát váltanak. Megható egy tűzérezred példája, melynek reformátusai odakint-ről, a frontról, a zsoldjukból küldenek minden hónapban nagy összeget a Darányi Kálmán Diákházra. Nagykőrös maga hatvanezer pengőt adott a nemes célra. A főváros polgármestere már kijelölte a szépfekvésű telket az épület céljaira. A tervpályázatokat már felbontották. Napokon belül meghozzák a döntést, melyik tervet fogadják el. Egy-két éven belül hozzákezdhet a református diákság fővárosi otthonának megépítéséhez.

Az Országos Református Szeretetszövetség felhívja a lelkipásztorok figyelmét arra, hogy a református *hadiárványok* szívesen elhelyezi árvaházaiban. Ha tehát gyülekezeteikben elhelyezendő *hadiárványok* vannak, jelentsék a 4—13 éveseket a központi irodának: Budapest, XIV., Stefánia-út 29.

A harmincéves Dr. Teleki László grófit választotta meg egyhangúan a *pesti egyházmegye gondnokává*. A magyarországi református egyháznak ez a legfiatalabb gondnoka már konfirmációra való előkészítettése alkalmával különös lelki fogékonyságról tett tanúbizonyságot s mint ifjú, példaképévé lett minden magyar ifjúnak a szorgalomban, tiszta életben, szerénységben és takarékoságban. Egyetemi hallgató korában a gyömrői református gyülekezet vezetőivel megszervezte azt a szegénybédeltetési akciót, mely naponként száz szegénynek adott ebédet. Majd tevékeny részt vett a KIE- és a cserkész munkában s előadásaival, biblia-magyarázataival, imádságaival áldott munkát végzett az ifjúság ébresztése és nevelése terén. Teleki László az „imádság gyermeke”: kora gyermekébe óta sokat imádkozott érte egy imádkozó közösség.

Református konferencia Budapesten. A Kálvin János Társaság országos konferenciája március 30—31-én lesz Budapesten. A konferencia tárgyának összefoglaló főcíme: „A református ember szolgálata a közösség életében...” E nagy szociális és erkölcsi kérdés tárgyalása által a Kálvin János Társaság még inkább rá akarja irányítani a magyar reformátusság figyelmét azokra a nagy igazságokra, amelyek éppen a felebaráti szeretet gyakorlati érvényesítése terén a református keresztyénségnek mindig oly nagy értékei voltak. A konferenciára, éppen azért, hogy az a tavaszi mezőgazdasági vásár idejére esik, vidékiek is olcsón feljöhettek, amennyiben az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg, 50%-os vasúti kedvezményben lesz részük.

Felhívás. A Debreceni Protestáns Lap egyik legutóbbi számában közöltük Csécsi Imre nyug. aradi lelkipásztor „F o g d á s t é t e l” című költeményét. Többek kívánságára történt ez, mert a remek magyaros vers gazdag tartalmával az ifjabb nemzedék lelkét megragadta. Viszont a két évtizeddel ezelőtt írott vers most már alig volt forgalomban. Most tehát, hogy újra közkinésé tegyünk, különnyomatot készítettünk belőle s díjtalanul bocsátjuk rendelkezésére mindazoknak, akik kérik s postai portóra 20 fillért a felelős szerkesztő címére beküldenek. — Feltételünk az, hogy a növendékek tanulják meg ezt a kedves kis verset. Kérjük levélben jelezni a konfirmálók számát. — Nemrég meghirdetett „Milyen a te vasárnapod?” c. traktátus ugyancsak kapható, darabja 8 fillér. Ennek az ára is beküldhető postabélyegben.

HIVATALOS ÉRTEŚÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
8293—1943. szám. TÁRGY: Tűzbiztosítási értékek jellemelése.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes és lelkipásztor urakhoz.

Az egyházkerületi közgyűlés 307—1942. sz. határozata alapján felhívom a nagytiszteletű esperes és lelkipásztor urakat, hogy a biztosítási értékek *legalább 50%-kal való jellemelése* iránt intézkedni szíveskedjenek.

Debrecen, 1943 március 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
874—1943. szám. TÁRGY: Iskolai tornatermek használatra átengedése.

KÖRLEVÉL

valamennyi közép- és középfokú iskola igazgatójához és az iskolaszéki elnökökhöz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 238.433/1943. számú rendeletét tudomásulvétel és alkalmazkodás végett azzal a felhívással közlöm, hogy ha az igazgató a hivatkozott rendelet utolsó bekezdésében közölt engedélyvisszavonással él, a visszavonás okát a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak hivatalom útján jelentse.

Debrecen, 1943 február 26.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Másolat.

„M. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől: 238.433—1943. IX. 2. ü. o. szám.

Társadalmi sportegyesületek iskolán kívüli tömegeket eredményesen foglalkoztató s a minőségi versenysportot szolgáló működést csak akkor fejthetnek ki, ha tagjaikat a téli hónapokban is együtt tarthatják és foglalkoztathatják. Erre a célra megfelelő helyiségekkel az egyesületek legnagyobb része nem rendelkezik. Hogy a társadalmi sportegyesületek a nemzeti örök kifejtésére terén rájuk háruló feladatoknak minél jobban megfelelhessenek, tudomás és további intézkedés végett értesítem Méltóságodat (tek. Elnökséget), hogy társadalmi sportegyesületeknek az állami fiú- és leánynevelőiskolák, polgári iskolák, gimnáziumok, tanítóképzőintézetek, gyakorlati irányú középiskolák, felsőipariskolák, ipari szakiskolák és kir. kat. tanulmányalapú gimnáziumok tornatermeinek testgyakorlás céljából való használatát az alábbi feltételek mellett meg kell engedni:

Az iskolai tornatermeket a társadalmi sportegyesületek számára csak tanulmányi időn kívül és csak abban az eset-

ben kell átengedni, ha ezáltal sem az iskolai sportkör működése, sem a tornaterem használatához kötött rendkívüli tárgyak tanítása, sem pedig a leventeképzés nem szenved hátrányt.

Leányiskolák tornatermeit társadalmi sportegyesületek férfitagjai nem használhatják.

A tornatermet használó társadalmi sportegyesületeknek a tornaterem és mellékhelyiségeinek takarításáért a munkát végző iskolai altisztnek az iskola-igazgató által megállapított díjat kell fizetni. Ilyen címen megállapított összeg havi 20 P-nél kevesebb és havi 80 P-nél több nem lehet. A tornaterem kitakarításáról a használat után még az esti órákban kell gondoskodni.

Esti órákban használt tornaterem és mellékhelyiségek az igénybevétel tartama alatti világítási költségeit a társadalmi sportegyesületnek kell viselni.

Léggóltalmi elsötétítés ideje alatt igénybevenni óhajtott tornaterem és mellékhelyiségeinek könnyen kezelhető elsötétítő berendezéséről a társadalmi sportegyesületnek kell gondoskodnia.

A tornaterem és berendezésének az igénybevétel tartama alatti véletlen vagy erőszakos rongálásáért a társadalmi sportegyesület anyagi felelősséggel tartozik.

Tornatermet igénylő olyan társadalmi sportegyesület, melynek saját tulajdonú vagy bérlet sportpályája van, a tornaterem használatá fejében kötelezni kell arra, hogy sportpályáját az iskola sportkörének hetenként legalább két (2) alkalommal, a délutáni órákban gyakorlás céljából engedje át.

Az iskola igazgatója a tornaterem használatára vonatkozó engedélyét indokolt esetben bármikor visszavonhatja, de a visszavonás okát hozzám jelenteni köteles.

Budapest, 1943. évi február hó 1-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. vitéz Tarczy-Feliceides Román s. k.,
miniszteri osztályfőnök,
a társadalmi sport- és a testnevelés
vezetője."

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
875—1943. szám. TÁRGY: A kiütéses tifusz elleni védekezés.

KÖRLEVÉL

valamennyi iskola igazgatójához, tanári és tanítótestületéhez.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 80.084—1943. V. 1. ü. o. szám alatt kelt leiratában felhívta a figyelmemet a kiütéses tifusz ellen való védekezés szükségességére és fontosságára. Közölte velem, hogy a kiütéses tifusz legveszedelmesebb terjesztői az emberi testen elősködő férgek. Azok útján hurcolják be a betegséget a fertőzött államokból. Mindent el kell tehát követnünk a teljes féregtelenítés érdekében.

A m. kir. belügyminiszter úr utasította ezért a törvényhatóságok első tisztviselőit arra, hogy a féregtelenítést a leghatározottabban hajtsák végre.

Felhívom valamennyi iskola igazgatóinak, tanári és tanítói testületének figyelmét a fent közöltekre azzal, hogy legyenek segítségükre a közigazgatási, illetőleg közegészségügyi hatóságoknak a kiütéses tifusz elterjedésének megállítására irányuló törekvésükben. Ha az iskolában akár egyes tanulóknál, akár több tanulóra kiterjedően esetleg a féregtelenítés (tetvetlenítés) szüksége merülne fel, azonnal jelenteni kell azt a 247.700—1938. B. M. számú rendelet 16. §-ának megfelelően az illetékes hatósági orvosnak.

Debrecen, 1943 március 3.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
876—1943. szám. TÁRGY: Megemlékezés a keleti harcér hőseiről.

KÖRLEVÉL

valamennyi iskola tanári és tanítói testületéhez.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium 80.796—1943. V. 1. ü. o. szám alatt kelt leirata alapján utasítom az egyházi főhatóságom alatt álló iskolák igazga-

tóit, hogy a folyó évi március 15-i ünnepélyek súlypontja nemzetünk mai élet-halál küzdelmének hőseiről való megemlékezés legyen. A szónokok világítsák meg valamennyi ünnepélyen az ifjúság előtt a magyarság ezer év óta megújuló harcának történetét e földért és nemzetünk függetlenségéért; mutassanak rá arra, hogy a mai harcoknak, a történelem egyik legnagyobb küzdelmének hősei, akik a fenyegető veszély elhárításáért harcolnak, vagy megsebesültek, vagy életüket áldozták, s azoknak a hősöknek utódai, akik ezer éven át megvédték népünket és földünket, keresztényen nemzeti műveltségünket minden ellenséggel szemben.

A márciusi ünnepélyeken túl is minden tanító és tanár hasson oda, hogy az ifjúság előtt tisztán álljon mai létküzdelmünk jelentősége és értelme. Lássá az ifjúság, hogy az a szent áldozat, amelyet hőseink, ma harcoló katonáink őseink hagyományaihoz híven a hazáért hoznak, népünk, s elsősorban pedig ifjúságunk jövőjének biztosításáért szükséges.

Debrecen, 1943 március 3.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
883—1943. szám. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Balogh Miklós budapesti (IV., Ferenciek-tere 1., Fratelli Deisinger-cég) lakos kérelmére elrendelem nevezett apai és anyai nagyszülei születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Az apai nagyszülők: Balogh Mihály és Keresztes Ágnes 1850-ben kötöttek házasságot Szamossályiban. — Az erről kiadott anyakönyvi kivonat szerint Balogh Mihály Csengerben, Keresztes Ágnes Szamossályiban született.

Az anyai nagyszülők: Deák János és Fejes Juliánna. Róluk csak anyai adat ismeretes, hogy Zsófia nevű leányuk születési idejekor, 1876-ban Csengerben laktak. Házasságuk ezelőtt néhány esztendővel, születésük pedig körülbelül 25—30 évvel ezelőtt történhetett.

A kutatásra elsősorban a Szatmár vármegye területén lévő lelkészi hivatalokat utasítom.

Eredmény esetén kérelmező értesítendő, aki a felmerülő költségeket készséggel megtéríti.

Debrecen, 1943 március 1.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
916—1943. szám. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Riczkó Sándor budapesti (Erdőalja-út 78. sz.) lakos kérelmére elrendelem nevezett nagyszülei születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását. A keresett nagyszülők: Riczkó Pál és felesége Lidnyik Terézia.

Ismert adatok a következők: Riczkó Pál családjával, Anna, Teréz és István gyermekeivel 1848 előtt Vajkócon vagy Mátyócon lakhattak; Sándor nevű fiát 1841-ben Vajkóc-Mátyócon keresztelték. A nagyszülők 1848 körül haltak meg.

Az anyakönyvi bejegyzés megtalálása esetén kérelmező értesítendő, aki a felmerülő költségeket készséggel meg fogja téríteni.

Debrecen, 1943 március 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
930—1943. szám. TÁRGY: Anyakönyvi kutatás.

FELHÍVÁS.

Dr. Pores István m. kir. kormányfőtanácsos, egyházmegyei ügyész, budapesti (I., Németszőgyi-út 23.) lakos kérelmére elrendelem a Czikora Béla nagyszülei: Czikora Ferenc és neje Mintner Juliánna keresztelési és házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Ismert adatok a következők: Czikora Ferenc gépész volt s születési helye Mezőtúr és Túrkeve városok környékén

levő egyházközégekben lehetett, az 1840—1860. körüli években. Valószínű, hogy a házasságkötés is ugyanezen a vidéken történhetett. Czikora Ferenc mint gépész sokáig járta eséplés idején ezeket a helyeket s lehetséges, hogy az idősebb lelkipásztor urak még emlékeznek is reá.
Eredmény esetén fentnevezett ügyész úr értesítendő.
Debrecen, 1943 március 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

961—1943. szám.

TÁRGY: *Anyakönyvi kutatás.*

FELHÍVÁS.

Tóth Sándor m. kir. esendőtiszt helyettes, oláhszentgyörgyi lakos kérelmére elrendelem nevezett nagyszülei: G. Tóth Péter és felesége Szél Zsuzsanna születési és házassági anyakönyvi bejegyzésének felkutatását.

Ismert adatok a következők: Előbb nevezetteknek Bihar megye Bojt községében 10 gyermekük született és ott lettek ezek megkeresztelve. Az első gyermekük 1848 június 25-én, az utolsó 1868 június 4-én született. A házasságkötés 1848 előtt történt.

Felhívom a lelkipásztor urakat, hogy fentnevezettek születési és házassági anyakönyvi bejegyzését felkutatni és eredmény esetén kérelmezőt értesíteni sziveskedjenek.
Debrecen, 1943 március 3.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a „Debreceni Protestáns Lap”-ban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

Gáva református egyházközsege pályázatot hirdet tanítói állásra. Fizetés: helyi hozzájárulás és államszegély, lakás. Határideje a pályázatnak március 21. Helyi jelölt nincsen. Kötelessége a reábizott osztályok tanítása, szükség esetén énekeszér helyettesítése és helmissziói tevékenység. Református Lelkészi Hivatal, Gáva (Szabolcs megye).

Hajdúböszörmény református egyházközsege presbitériuma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett 7. sz. tanítói állásra. Javadalma 95% helyi hozzájárulás és hal értékegység egyház által készpénzben megváltva, fizeteskiegészítő államszegély és lakbér.

Kötelessége a reábizott osztály vagy osztályok vezetése, helmissziói munkában való részvétel, a tanítói énekkarban való közreműködés, temploni bibliaolvasás. Ha ezen belkerületi állásra a 41. sz. bodai külsőségi álláson levő tanítót választanak meg, ezen pályázati hirdetmény a külsőségi állásra is szól, melynek javadalma 70% helyi hozzájárulás, fizeteskiegészítő államszegély, természetbeni lakás és kert használata. Kötelessége ugyanazok, mint a belkerületi álláson, hozzávéve még az istentiszteletek alkalmával kántori teendők végzése. A kellően felszerelt kérvények 1943 március 21-ig Református Iskolaszék, Hajdúböszörmény címre küldendők.

A türkevei református egyházközsege 83 éves kántora helyettesítésére kántort keres. Fizetése lesz: a helyettesítéssel ideiglenesen megbízott tanítói fizetés. Pályázatok a türkevei Református Lelkészi Hivatal címre küldendők. Állás április elsején elfoglalandó.

TARTALOM:

Naranésik Imre: Munka és példa
Énekeskönyvgyűjtemény konferencia Budapesten
Hegedűs Kálmán: A stóla
Hírek az egyházmegyéből — Irodalom — Krónika —
Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények —
Hirdetések

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1943—760

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.
Díjtaian felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés.

BATHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyűmölcsöztet és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával.

TELEFONOK:

Bank: 19-70. és 22-32. Terményosztály: 28-66. szám

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat jutányos áron készíti

Szenási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A "TAKARÉKOSSÁG" KERESKEDELMI RT.

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
PÉCS, József-u. 30. TELEFON; 17—14.

Fióküzem: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest, 494—497. Új orgonák, mindennemű javítás és átépítés. Kitűnő hangú harmóniumok. Méltányos feltételek, művészi kivitel.

